

Πως επηρεάζει την ασφάλιση των Συμβολαιογράφων ο Ν.4578/2016

Ανδρέα Π.Κουτσόλαμπρου

Δικηγόρου, Συμβούλου ΔΣΑ, Προέδρου Ένωσης Εμμίσθων Δικηγόρων

Προϊσταμένου Γ΄ Τμήματος Δνσης Νομικών Υποθέσεων ΕΦΚΑ

Δημοσιεύτηκε στο [ΦΕΚ τ.Α΄200 ο Νέος Νόμος 4578/2018 "Μείωση ασφαλιστικών εισφορών και άλλες διατάξεις"](#). Ο Νόμος αυτός τροποποιεί σημαντικές διατάξεις του Ν.4387/2016 και ικανοποιεί εν μέρει αιτήματα των Επιστημονικών Συλλόγων, εν αναμονή της απόφασης της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με το παρόν επιχειρείται μια πρώτη προσέγγιση των κυριότερων ρυθμίσεων του Νόμου αυτού.

1. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ

Με το άρθρο 1 αντικαθίσταται το άρθρο 39 του Ν.4387/2016 που αφορά στις εισφορές των αυτοαπασχολούμενων και ελευθέρων επαγγελματιών για κύρια σύνταξη. Κυριότερη αλλαγή είναι η μείωση από 1.1.2019 του ποσοστού εισφοράς για κύρια σύνταξη από 20% στο 13,33% για το επιπλέον της κατώτατης βάσης υπολογισμού εισόδημα (εισόδημα 586,08 μηνιαίως ή 7.033 ετησίως). Εάν λάβουμε υπόψη τις εκπτώσεις του άρθρου 98 του ν.4387/2016, που εξακολουθούν να ισχύουν καθώς επίσης και το ότι το ποσοστό 13,33% δεν επιβάλλεται κλιμακωτά αλλά σε ολόκληρη τη βάση υπολογισμού, ασφαλισμένοι με ετήσιο εισόδημα μέχρι 10.500 περίπου θα πληρώνουν για εισφορά κύριας σύνταξης την ελάχιστη εισφορά των 117 ευρώ.

Παραμένει η άδικη ρύθμιση για συνυπολογισμό των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών του προηγούμενου έτους στη βάση υπολογισμού των εισφορών. Αντίστοιχα διατηρούνται οι εκπτώσεις του άρθρου 98 του Ν.4387/2016 αποκλειστικά για τους ασφαλισμένους του τ.ΕΤΑΑ.

Σημειώνεται ότι παρέχεται η δυνατότητα στους ασφαλισμένους να καταβάλουν μεγαλύτερη εισφορά, με δήλωσή τους που υποβάλλεται στον ΕΦΚΑ.

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι η ως άνω ρύθμιση ευνοεί κυρίως τα υψηλά εισοδήματα, ενώ ασφαλισμένοι με χαμηλό εισόδημα (το 80% κατά τα στοιχεία του Υπουργείου) δεν θα δουν καμία μείωση. Αντίθετα θα δουν αύξηση στις εισφορές εν καιρώ, λόγω της αναμενόμενης αύξησης του κατωτάτου μισθού.

Ακολουθεί ενδεικτικός πίνακας, ο οποίος καταδεικνύει την ποσοστιαία μείωση των εισφορών, εκ του οποίου μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι όσο αυξάνεται η βάση υπολογισμού (καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα συν καταβλητέες εισφορές), τόσο αυξάνεται και η ωφέλεια:

ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄

Σύγκριση παλαιών και νέων εισφορών όπως θα ισχύουν από 1.1.2019

	ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΥΡΙΑ 4387	ΝΕΟ	ΥΓΕΙΑ 4387	ΝΕΟ	ΕΠΙΚ.4387	ΝΕΟ	ΠΡΟΝ.4387	ΝΕΟ	ΣΥΝΟΛΟ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ	
ΕΤΗΣΙΟ	7032,96	1406,59		488,79		492,31		281,32		2669,01		
ΜΗΝΙΑΙΟ	586,08	117,22	117,22	40,73	40,73	41,03	41,03	23,44	23,44	222,42	222,42	
ΕΤΗΣΙΟ	10032,00	1703,29	1406,59	591,89	591,89	596,15	492,31	340,66	281,32	3231,99	2772,11	
ΜΗΝΙΑΙΟ	836,00	141,94		49,32		49,68		28,39		269,33	231,01	-14,23%
ΕΤΗΣΙΟ	15000,00	2209,29	1661,67	767,71	767,71	773,25	492,31	441,86	281,32	4192,11	3203,01	
ΜΗΝΙΑΙΟ	1250,00	184,11		63,98		64,44		36,82		349,34	266,92	-23,59%
ΕΤΗΣΙΟ	20000,00	2759,29	2076,00	958,76	958,76	965,75	492,31	551,86	281,32	5235,66	3808,39	
ΜΗΝΙΑΙΟ	1666,67	229,94		79,90		80,48		45,99		436,31	317,37	-27,26%
ΕΤΗΣΙΟ	30000,00	4009,29	2904,00	1393,09	1393,09	1403,25	492,31	801,86	281,32	7607,49	5070,72	
ΜΗΝΙΑΙΟ	2500,00	334,11		116,09		116,94		66,82		633,96	422,56	-33,35%
ΕΤΗΣΙΟ	50000,00	7121,29	4980,00	2474,40	2474,40	2492,45	492,31	1424,26	281,32	13512,40	8228,03	
ΜΗΝΙΑΙΟ	4166,67	593,44		206,20		207,70		118,69		1126,03	685,67	-39,10%
ΕΤΗΣΙΟ	70329,60	11051,21	7251,00	3839,91	3839,91	3867,92	492,31	2210,25	281,32	20969,29	11864,54	
ΜΗΝΙΑΙΟ	5860,80	920,93		319,99		322,33		184,19		1747,44	988,71	-43,42%

Ασφαλισμένοι πρώτης πενταετίας

Με το άρθρο 2 του Νόμου προστίθεται άρθρο 39Α στο οποίο έχουν μεταφερθεί όλες οι ρυθμίσεις του άρθρου 39 για τους νέους ασφαλισμένους της πρώτης πενταετίας. Η μόνη ουσιαστική αλλαγή είναι η μείωση των ποσοστών από 1.1.2019 σε 13,33% (έναντι 14 και 17%) ενώ η μηνιαία βάση υπολογισμού παραμένει στο 70% του 586,08 ευρώ, δηλαδή στα 410,26 ευρώ. **Δυστυχώς η διαφορά από την ελάχιστη βάση παραμένει ασφαλιστική οφειλή για το Νέο ασφαλισμένο, την οποία πρέπει να εξοφλήσει μελλοντικά και το αργότερο μέχρι τη συμπλήρωση 15ετούς ασφάλισης.**

Συνοπτικά οι μειώσεις ασφαλισμένων πρώτης πενταετίας από 1.1.2019: Οι ασφαλισμένοι της πρώτης πενταετίας θα δουν τα ειδοποιητήρια μειωμένα. Η κατώτατη βάση των 410,26 παραμένει (586,08 X 70%), ενώ η εισφορά κύριας σύνταξης μειώνεται από 14 και 17% σε 13,33%. Άρα η κατώτατη εισφορά κύριας ασφάλισης θα είναι 54,69. Σ'αυτά πρέπει να προστεθεί η υγεία που δεν αλλάζει, ήτοι 28,51 και ο ΟΑΕΔ 10 ευρώ. Σύνολο 93,20 ευρώ κατώτατη εισφορά.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΤΗΡΙΑ ΕΤΕΑΕΠ: Επί της αυτής μειωμένης βάσης 410,26 ποσοστό 7% για επικούρηση και 4% για πρόνοια (μόνο Δικηγόροι Αθηνών). Άρα θα λάβουν ειδοποιητήριο το Φεβρουάριο επικουρικής 28,71 (+19,15 αναδρομικά από 1.1.17 έως 31.12.18) και πρόνοιας (μόνο Δικηγόροι Αθηνών) 16,41 (+ 10,94 αναδρομικά).

2. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Με το άρθρο 4 αντικαθίσταται η παρ.2 του άρθρου 97 του Ν.4387/2016 και έτσι πλέον οι εισφορές της επικουρικής ασφάλισης υπολογίζονται αναδρομικά από 1.1.2017 ως πάγιο ποσόν (ποσοστό 7%) επί της κατώτατης βάσης υπολογισμού (586,08 ευρώ) ή 41,02 ευρώ. Από 1.6.2019 το ποσοστό γίνεται 6,5% ή 38,10 ευρώ και από 1.6.2022 γίνεται 6% ή 35,16.

Όπως έχει εξαγγελθεί από 1.1.2019 θα καταβάλλονται επί 36 μήνες και οι αναδρομικές εισφορές (χρονικού διαστήματος 1.1.2017 έως 31.12.2018), όπως αναλύεται στον πίνακα Β'

Και εδώ φυσικά προβλέπεται δυνατότητα επιλογής υψηλότερης εισφοράς, που θα οδηγήσει σε υψηλότερη σύνταξη.

3. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΕΦΑΠΑΞ ΒΟΗΘΗΜΑ

Με το άρθρο 5 αντικαθίσταται η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4387/2016 και έτσι πλέον οι εισφορές για το εφάπαξ βοήθημα (πρόνοιας) υπολογίζονται αναδρομικά από 1.1.2017 ως πάγιο ποσόν (ποσοστό 4%) επί της κατώτατης βάσης υπολογισμού (586,08 ευρώ) ή 23,44 ευρώ.

Εννοείται πως από 1.1.2019 θα καταβάλλονται επί 36 μήνες και οι αναδρομικές εισφορές (χρονικού διαστήματος 1.1.2017 έως 31.12.2018), όπως αναλύεται στον πίνακα Β'.

Και εδώ φυσικά προβλέπεται δυνατότητα επιλογής υψηλότερης εισφοράς, που θα οδηγήσει σε υψηλότερο εφάπαξ βοήθημα.

ΠΙΝΑΚΑΣ Β'

ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΑΠΟ 1.1.19

ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΕΙΣΦΟΡΑ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ	41,02
ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ	27,35
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΕΙΣΦΟΡΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	23,44
ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ	15,63
ΣΥΝΟΛΟ	107,44

4. ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

4. ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του Νόμου επιβεβαιώνεται η μείωση της ανταποδοτικής σύνταξης, αφού η καταβληθείσα εισφορά (ως ποσοστό 13,33%) ανάγεται ως υπολογιζόμενη επί αποδοχών με ποσοστό 20%.

Αντίστοιχη μείωση της ανταποδοτικής σύνταξης: Η ως άνω μείωση των εισφορών θα επιφέρει αντίστοιχη μείωση της ανταποδοτικής σύνταξης που θα δικαιούται ο ασφαλισμένος, καθόσον δεν προβλέπεται αναμόρφωση των ποσοστών αναπλήρωσης της ανταποδοτικής σύνταξης. Με βάση τα ισχύοντα σήμερα, ασφαλισμένος της κατώτατης βάσης υπολογισμού (δηλαδή εισόδημα μέχρι

10.500) που ξεκινάει τον ασφαλιστικό του βίο μετά το Ν.4387/2016 θα λάβει ανταποδοτική σύνταξη μετά από 40 χρόνια ασφάλισης 250 ευρώ περίπου (και φυσικά εθνική σύνταξη 384 ευρώ).

- Συντάξιμες αποδοχές κατώτατης βάσης 586,08 με 40 έτη ασφάλισης – ποσοστό αναπλήρωσης 42,80%
- $586,08 \times 42,80\% = 250$ ευρώ ανταποδοτική σύνταξη
- Εθνική σύνταξη +384
- Κύρια σύνταξη= 634 μεικτά

Σημ: Χωρίς συνυπολογισμό της αύξησης του Δείκτη Τιμών.

Θα πρέπει να σημειωθεί ακόμη και μέχρι σήμερα 2,5 και πλέον χρόνια μετά την ισχύ του Ν.4387/16 ουδεμία κύρια σύνταξη Συμβολαιογράφου έχει εκδοθεί, χωρίς να δίδεται καμία εξήγηση στους ασφαλισμένους, ενώ συνάδελφοι αναμένουν υψηλές συντάξεις, λαμβάνοντας υπόψη τις αναλογικές εισφορές (9%) που κατέβαλαν στο Ταμείο Νομικών για το χρονικό διάστημα από 2002 και μέχρι την κατάργησή τους το 2016.

5. ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΜΕ ΕΞΑΓΟΡΑ ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Με τη διάταξη του άρθρου 11, η οποία δεν εντάσσεται (όπως θα έπρεπε) στις ρυθμίσεις του Ν.4387/2016 (ως μεταβατική των διατάξεων περί υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης) αναγνωρίζεται εν μέρει το λάθος με τις μειώσεις των συντάξεων με εξαγορά πλασματικού χρόνου που είχαμε επισημάνει με σειρά άρθρων μας, και παρέχεται η δυνατότητα πληρωμής μεγαλύτερου ποσού εξαγοράς για άρση της μείωσης των συντάξεων. Σε κάθε περίπτωση η λύση αυτή δεν λύνει το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί με τις μειωμένες συντάξεις όσων έχουν εξαγοράσει πλασματικό χρόνο προ της ισχύος του Ν.4387/2016 και ανέμεναν να λάβουν προσαύξηση σύνταξης (και όχι μείωση) ως ορίζουν οι σχετικές διατάξεις (ν.3996/2011 κλπ.). Ασφαλισμένοι με εξαγορά πλασματικού χρόνου από 1.1.2002 και μέχρι 12.5.2016 θα πρέπει να ελέγξουν τις συνταξιοδοτικές πράξεις τους και να εξετάσουν το ενδεχόμενο να τις προσβάλλουν, σε επικοινωνία με το Σύλλογο.

6. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Με το άρθρο 12 προβλέπονται τα σχετικά με την εξόφληση παλαιών ληξιπροθέσμων οφειλών σε ασφαλισμένους και παρόχους υγείας των ενταχθέντων στον ΕΟΠΥΥ Κλάδων Υγείας των παλαιών Ταμείων (προ της 12.11.2012). Μετά την τεράστια καθυστέρηση στην αποπληρωμή των οφειλών προβλέπονται οι σχετικά σύντομες διαδικασίες για την ολοκλήρωση της εξόφλησης των οφειλών, ενώ ορθώς λύνεται υπέρ των ασφαλισμένων το ζήτημα της παραγραφής. Παλαιές οφειλές ΤΑΣ προς ασφαλισμένους και έμμεσα μέλη θα μουν στη διαδικασία εξόφλησης, χωρίς να ισχύουν οι διατάξεις περί παραγραφής.

7. ΟΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΟ 2019

Α. Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Ως γνωστόν οι ασφαλιστικές εισφορές των Συμβολαιογράφων (και λοιπών επιστημόνων) καθορίζονταν με βάση τον κατώτατο μισθό αγάμου μισθωτού άνω των 25 ετών (586,06 ευρώ), σε διάκριση από τον (υπο)κατώτατο μισθό αγάμου μισθωτού κάτω των 25 ετών (511 ευρώ).

Από μια προσεκτική ανάγνωση του ν.4578/2018, του νόμου που επέφερε τις μειώσεις στις ασφαλιστικές μας εισφορές, διαπιστώνουμε την πλήρη απουσία της φράσης "άνω των 25 ετών" από τη σταθερά «του κατώτατου μισθού αγάμου μισθωτού». Τούτο ενώ γνωρίζαμε ότι στο κατατεθέν σχέδιο νόμου η φράση αυτή υπήρχε. Ανατρέχοντας στο [σχέδιο νόμου μετά τη ψήφιση](#), διαπιστώνουμε ότι η φράση αυτή έχει διαγραφεί από όπου υπήρχε με σχετικές παραπομπές.

Τι σημαίνει αυτό στην πράξη?

1. Ότι αναμένεται άμεσα η κατάργηση του (υπο)κατώτατου μισθού αγάμου μισθωτού κάτω των 25 ετών (511 ευρώ), κάτι που άλλωστε έχει εξαγγελθεί.
2. Ότι ο νόμος, μέχρι την οριστική κατάργηση της άνω διάκρισης, δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής. Διότι σήμερα δεν υφίσταται "κατώτατος μισθός αγάμου μισθωτού" (χωρίς τη διάκριση άνω ή κάτω των 25 ετών).

Β. Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Με γοργούς ρυθμούς προχωράει η διαδικασία αύξησης του κατώτατου μισθού, που θα επιφέρει αλυσιδωτές αυξήσεις στις ασφαλιστικές εισφορές. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του Τύπου ο κατώτατος μισθός **θα διαμορφωθεί στα 630 ευρώ**.

Ας δούμε πως διαμορφώνονται οι κατώτατες εισφορές των αυτοαπασχολούμενων, με τα δεδομένα αυτά:

	ΚΥΡΙΑ	ΥΓΕΙΑ	ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ	ΠΡΟΝΟΙΑ	ΟΑΕΔ	ΣΥΝΟΛΟ
2017-8 (586,08)	117,22	40,73	41,02	23,44	10	232,41
2019 (630)	126	43,79	44,10	25,20	10	249,09
ΔΙΑΦΟΡΑ	8,78	3,06	3,08	1,76	0	16,68

Σημείωση: Τα ποσά εισφορών έχουν τεθεί με την υπόθεση του κατώτατου μισθού στα 630 ευρώ.

Κατά συνέπεια μια αύξηση του κατώτατου μισθού στα 630 ευρώ θα δώσει μια αύξηση στις ελάχιστες μηνιαίες εισφορές μας 16,68 ευρώ, ενώ παράλληλα θα πληρώνουμε και τα αναδρομικά 27,35 ευρώ για επικουρική ασφάλιση και 15,63 ευρώ για πρόνοια, όπως έχουμε αναλύσει ανωτέρω (παρ.3).

Γ. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Με το άρθρο 45 του Ν.4587/18 παρατάθηκαν οι ρυθμίσεις του εξωδικαστικού μηχανισμού (έως 120 δόσεις) μέχρι 31.12.2019 ενώ επήλθαν σημαντικές βελτιώσεις ως προς την αναστολή λήψη αναγκαστικών μέτρων ή/και της απλοποίησης διαδικασίας.

Παράλληλα έχει εξαγγελθεί για το Μάρτιο μια ευνοϊκή ρύθμιση για όσους δεν μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του εξωδικαστικού μηχανισμού.

Συμπερασματικά: Οι ρυθμίσεις κινούνται στη σωστή κατεύθυνση, όμως δεν επιλύουν τα προβλήματα της κοινωνικής ασφάλισης, που αναμένεται να μας απασχολήσουν τα αμέσως επόμενα χρόνια. Η μεγάλη πλειονότητα των ασφαλισμένων δεν θα δει καμία μείωση, αντίθετα θα δει αυξήσεις, λόγω της επιβολής αναδρομικών εισφορών, της αύξησης του κατώτατου μισθού αλλά και της προσθήκης των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών στη βάση υπολογισμού (χωρίς την έκπτωση του 15% που ίσχυε για το 2018).

Οι Συμβολαιογράφοι και οι λοιποί Επιστήμονες γίνονται αποδέκτες πολύ χαμηλού επιπέδου υπηρεσιών, ενώ ταλαιπωρούνται στις συναλλαγές τους με τον ΕΦΚΑ. Στο αμέσως επόμενο διάστημα θα μας απασχολήσει η αποστολή όλων των οφειλών στο ΚΕΑΟ (προς αναγκαστική κατά ΚΕΔΕ είσπραξη) ακόμη και αυτών που είναι υπό καθεστώς ρύθμισης (ΥΑ 29715/2410 ΦΕΚ Β' 2105/8.6.2018). Αντίθετα έχουν υποχωρήσει δραματικά τα δικαιώματα προστασίας των ασφαλισμένων, αφού δεν διασφαλίζεται η προηγούμενη ακρόαση και η παροχή δικαιώματος ενδικοφανούς ή άλλης διοικητικής προσφυγής, προ της λήψεως αναγκαστικών μέτρων.

Η Πολιτεία θα πρέπει να σκύψει πάνω στα καθημερινά προβλήματα που ταλανίζουν τους ασφαλισμένους, να δώσει σύγχρονες λύσεις, ώστε η κοινωνική ασφάλιση να γίνει πιο φιλική προς τον Πολίτη, ενώ θα πρέπει να δώσει πειστικές απαντήσεις στα ζητήματα που δεν επιδέχονται καθυστερήσεων (δημογραφικές προβλέψεις, εκσυγχρονισμός, διαφάνεια, αναλογιστικές μελέτες κλπ.), ώστε το σύστημα να καταστεί πραγματικά βιώσιμο.